

13.05.2015

Opetus- ja kulttuuriministeriö
PL 29
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite OKM/26/592/2015

Asia ORCID-tunnisteen käyttöönotto Suomessa - Selvityksen suositukset

Suomen Akatemia esittää lausuntonaan seuraavaa:

ORCID-tunnisteen käyttöönoton tavoitteena on luoda tieteellisen julkaisemisen ja tutkimushallinnon tarpeisiin kansainvälinen tutkijoiden tunnistejärjestelmä. ORCID-tunnisteen hyödyt toteutuvat Suomen Akatemian näkökulmasta vasta, kun se on otettu kattavasti käyttöön Suomessa. Erityisen tärkeää on, että Suomi etenee maamme kannalta tärkeiden eurooppalaisten maiden kanssa samassa linjassa. Suomen Akatemia ei tässä lausunnossa ota kantaa tunnisteen käyttöönottoon sinänsä, vaan keskittyy CSC:n toteuttamassa selvityksessä *ORCID-tunnisteen käyttöönotto Suomessa* esitettyihin suosituksiin.

Selvityksessä on esitetty viisi yleistä suositusta. Suomen Akatemia pitää esitettyjä suosituksia konkreettisina ja kannatettavina. Akatemian kannalta keskeisimpiä ovat kolme ensimmäistä suositusta koskien ORCID-tunnisteen integrointia erilaisiin palveluihin (esim. tutkimusrahoittajien järjestelmät), tunnisteen luomista sekä kansallista koordinaatiota.

Tutkimusrahoittajien palvelut: ORCIDin käyttöä voidaan edistää integroimalla tunnus erilaisiin tutkijoiden käyttämiin palveluihin. Toimenpide-ehdotuksissa esitetään, että tutkimusrahoittajat integroivat ORCID-tunnisteen rahoituksen haku- ja raportointijärjestelmiin siten, että se mahdollistaa tutkijan julkaisu- ja muiden tietojen siirron automaattisesti eri järjestelmistä. Akatemia pystyy lisäämään helposti ORCID-tunnisteen sähköiseen asiointiinsa sekä HAKA-kirjautumisen että muun rekisteröitymisen automaattisesti välittämiin tietoihin. Akatemia ei siirrä julkaisutietoja ORCID-tunnisteeseen perustuen automaattisesti omiin järjestelmiinsä. Sisällöllinen vastuu hakemuksen liitteenä olevan julkaisuluettelon ja tutkimusraportoinnin tietojen oikeellisuudesta kuuluu aina vastuulliselle tutkijalle.

Tunnisteen luominen: Suomen Akatemia kannattaa vahvasti suositusta siitä, että tutkija luo ORCID-tunnistensa itse. ORCID-tunnistetta ei edellytetä pakollisena Akatemian tutkimusrahoitusjärjestelmässä.

Kansallinen koordinaatio: Suomen Akatemia kannattaa kansallisen ORCID-koordinaattorin nimeämistä ja resursoimista. Koordinaatio tukee sitä, että ORCID-tunnisteen käyttö yleistyy ja vakiintuu. Lisäksi Akatemia näkee merkittävänä sen, että kansallinen koordinaattori pystyy osallistumaan ja vaikuttamaan ORCIDin kansainväliseen kehitystyöhön.

Tiedepoliittinen tietopohja: ORCID-tunnisteen laaja-alainen käyttöönotto Suomessa tukee tiedepoliittisen tietopohjan kehittämistä Suomen Akatemiassa. Tunnisteen avulla pystytään ratkaisemaan samannimisiin henkilöihin ja nimien erilaisiin kirjoitusasuihin liittyviä ongelmia, jotka nykyisin vaikeuttavat merkittävästi bibliometrisiä analyysejä, jos analysoitava julkaisujoukko halutaan tunnistaa julkaisujen kirjoittajien perusteella.

Suomen Akatemia ei toistaiseksi näe tarpeelliseksi hakea ORCIDin organisaatiojäsenyyttä tai liittyä kansalliseen ORCID-konsortioon. Kansallinen yhdistämispalvelu ei koske Akatemiaa rahoitusorganisaationa.

Yksikön johtaja

Pentti Pulkkinen

Johtava tiedeasiantuntija

Anu Nuutinen